

**TillsynsPM**

Avdelning  
Juridiska avdelningen

Handläggare  
Sofia Tiberg  
+46 8 563 088 38  
sofia.tiberg@uka.se

## Uppföljning av hur kvinnor och män bedöms i disciplinärenden – behandlas kvinnor och män olika?

I denna uppföljning konstaterar UKÄ att de allra flesta lärosäten som har svarat på UKÄ:s frågor på något sätt har granskat och följt upp om kvinnor och män som blir föremål för disciplinära åtgärder bedöms på ett likvärdigt sätt. Några har uppgett att de hittills har prioriterat andra frågor, men kommer genomföra granskningen och uppföljningen framöver. Lärosätena har även kunnat dra vissa slutsatser av granskningen. Ett fåtal lärosäten har uppgett att de redan har vidtagit åtgärder med anledning av granskningen, och några har uppgett att de har för avsikt att vidta åtgärder framöver. Många lärosäten ser dock inte ett behov av att just nu vidta åtgärder, eftersom de inte upptäckt några anmärkningsvärda skillnader vid granskningen.

UKÄ anser att det är tillfredställande att de allra flesta lärosäten har hörsammat UKÄ:s förslag att på eget initiativ granska och följa upp om kvinnor och män som blir föremål för disciplinära åtgärder vid det egna lärosätet bedöms på ett likvärdigt sätt. UKÄ avser därför inte att i nuläget göra ytterligare en uppföljning av frågan, men förutsätter att lärosätena fortsätter att uppmärksamma frågan.

**Bakgrund**

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har tidigare granskat om kvinnor och män som blir föremål för disciplinära åtgärder bedöms på olika sätt (reg.nr 32-00318-18). Men på grund av det begränsade underlaget i granskningen konstaterade UKÄ i en tillsynspromemoria att det inte gick att dra några säkra slutsatser. För att kunna göra det måste underlaget vara större och de specifika omständigheterna i varje enskilt ärende granskas.

I tillsynspromemorian och en efterföljande skrivelse föreslog UKÄ att lärosätena på eget initiativ skulle granska och följa upp om kvinnor och män som blir föremål för disciplinära åtgärder vid det egna lärosätet bedöms på ett likvärdigt sätt. Granskningen skulle kunna ske inom ramen för lärosätets arbete med jämställdhetsintegrering. Lärosätena blev informerade om att UKÄ skulle följa upp vilka åtgärder lärosätena vidtar med anledning av ämbetets förslag.

## Uppföljning

UKÄ har ställt följande frågor till samtliga universitet och högskolor med staten som huvudman:

- Har lärosätet granskat och följt upp om kvinnor och män som blir föremål för disciplinära åtgärder bedöms på ett likvärdigt sätt? Om inte, ange skälet för det.
- Om en sådan granskning har gjorts:
  - Har lärosätet kunnat dra några slutsatser av granskningen? Ange i så fall vilka.
  - Har lärosätet vidtagit några åtgärder med anledning av granskningen? Ange i så fall vilka.

## Remissvar

Alla lärosäten utom tre (*Linköpings universitet, Högskolan i Borås och Kungl. Konsthögskolan*) har besvarat remissen. Totalt har alltså 28 svar kommit in. *Konstfack, Kungl. Musikhögskolan och Stockholms konstnärliga högskola* har uppgett att de inte har haft några eller väldigt få disciplinärenden och har därför avstått från att besvara frågorna. Här sammanfattas hur övriga 25 lärosäten har svarat.

### ***Har lärosätet granskat och följt upp om kvinnor och män som blir föremål för disciplinära åtgärder bedöms på ett likvärdigt sätt?***

Majoriteten av lärosätena har uppgett att de gjort någon slags granskning och uppföljning eller åtminstone påbörjat en sådan. De flesta har gjort en kvantitativ kontroll, dvs. tagit fram statistik över könsfördelningen och jämfört enligt olika parametrar.

Väldigt få har sedan även gjort en kvalitativ kontroll, dvs. närmare granskat om kvinnor och män som blir föremål för disciplinära åtgärder verkligen bedöms på ett likvärdigt sätt. *Umeå universitet, Linnéuniversitetet och Högskolan Väst*, har emellertid gjort en sådan kvalitativ kontroll och analyserat resultatet. *Göteborgs universitet* har uppgett att universitetet har granskat och gått igenom samtliga disciplinärenden under 2018, samt att en granskning av statistiken för 2019 är under arbete. *Högskolan i Halmstad* har uppgett att högskolan under 2020 kommer att göra en kvalitativ kontroll.

*Mälardalens högskola och Södertörns högskola* har uppgett att de hittills inte gjort någon granskning och uppföljning, men att de har för avsikt att arbeta med frågan framöver. Skälet till att de inte kommit igång än är att de har prioriterat andra frågor, exempelvis att ta fram förslag på åtgärder för att minska antalet ärenden om misstänkt vilseledande vid högskolan. Även *Högskolan Dalarna* har uppgett att de inte gjort någon systematisk granskning och uppföljning, men högskolan har ändå tagit fram statistik för 2019 som de har analyserat.

### ***Har lärosätet kunnat dra några slutsatser av granskningen?***

De flesta av de lärosäten som har uppgett att de gjort en granskning och uppföljning menar att de har kunnat dra vissa slutsatser av granskningen. De flesta uppger att det inte finns något stöd för att det förekommer skillnader i de disciplinära påföljderna för kvinnor och män. Samtidigt uppger många att underlaget har varit för litet för att kunna dra några säkra slutsatser. Några lärosäten konstaterar

att det förekommer vissa skillnader jämfört med det totala antalet kvinnliga och manliga studenter, men de har inte heller kunnat dra några säkra slutsatser.

*Uppsala universitet* menar att underlaget inte ger något stöd för att studenterna blir bedömda på olika sätt. För att kunna bedöma det måste gruppen studenter som är kvinnor respektive gruppen studenter som är män kunna jämföras under vissa förutsättningar. Sådana förutsättningar är att studenterna går samma utbildning och att det är samma personer på institutionen som har bedömt att det ska ges en varning eller ett antal veckors avstängning. Studenternas könsbundna studieval kan försvåra detta.

*Lunds universitet* uppger att det granskade materialet är för litet för att de ska kunna dra några avgörande slutsatser, men materialet visar att kvinnor och män i huvudsak bedöms likvärdigt i disciplinärenden. Av den anledningen bedömer universitetet att det i nuläget inte är motiverat att granska de specifika omständigheterna i varje enskilt ärende, eller granska fler beslut från disciplinnämnden för att skapa ett större underlag.

#### ***Har lärosätet vidtagit några åtgärder med anledning av granskningen?***

Tre lärosäten har uppgett att de vidtagit åtgärder med anledning av granskningen. *Göteborgs universitet* har infört en ny rutin med särskilt fokus på frågan i universitetets arbetsordning för disciplinärenden. *Linnéuniversitet* har förändrat strukturen i protokollen från disciplinnämndens sammanträden om eventuella förmildrande eller försvårande omständigheter vid bedömningen av disciplinära åtgärder. *Högskolan i Gävle* har beslutat att varje år följa upp och sammanställa bedömning av kvinnor och män i disciplinnämnden som ett led i högskolans arbete med jämställdhetsintegrering.

Några lärosäten har uppgett att de har för avsikt att framöver vidta vissa åtgärder med anledning av granskningen. *Uppsala universitet* uppger att institutionernas rutiner för hantering av disciplinärenden behöver genomlysas ur ett lika villkorsperspektiv, för att säkerställa att hanteringen inte är godtycklig och personberoende. De kommer att ta en sådan genomlysning i beaktande i universitetets kommande systematiska arbete med lika villkor. *Mittuniversitetet* kommer inom en snar framtid fatta beslut om en ny handlingsplan för lika villkor som ska gälla för 2020. Vid utformningen av handlingsplanen ska universitetet överväga lämpliga åtgärder med utgångspunkt från UKÄ:s förslag. Andra lärosäten uppger att de har för avsikt att till exempel fortsätta med uppföljningar varje år, granska en längre tidsperiod, ta fram nya eller reviderade rutiner och planer eller fortsätta arbetet inom ramen för jämställdhetsintegrering.

Av de lärosäten som har uppgett att de inte vidtagit några åtgärder med anledning av granskningen menar flera att det inte finns några anmärkningsvärda skillnader i disciplinära påföljder för kvinnor och män. Mot den bakgrunden har de inte vidtagit några åtgärder med anledning av granskningen.